

NÆRING

INGER
PRÆSTENG
THUENRUNE
ALEXANDERSEN

Telefon:
776 10 500

E-post:
naeringsliv
@nordlys.no

KVINNER TAR GREP

Snart i fletall innen polar forskning

Kvinner kan prege fremtidens forskning innen klima, miljø og arktisk biologi.

JOURNALIST
**OLE MAGNUS
RAPP**
nyheter@nordlys.no

Glem den barske forskeren med is i bartene. Ni av ti nyutdannede polarforskere er kvinner.

Snart er de i flertall innen polar forskning, og en større omsorg for det sårbare miljøet i iskalde strøk kan bli et resultat.

I løpet av de to siste årene er det avlagt 31 doktorgrader innen polare fag ved Universitetet i Tromsø (UiT) og Universitetsenteret på Svalbard, 27 av disse nye polare forskerne er kvinner.

– Dette er en helt klar trend de siste årene. Menn studerer teknologi og matematikk, kvinner velger biologi med vekt på klima og miljø, sier professor og dekan Edel Elvevoll.

Kan endre

Hun leder Institutt for arktisk og marin biologi ved UiT, og mener kvinnelig dominans kan endre forskningen noe.

– **At flere kvinner deltar, betyr større bredde i polarforskningen. Det er selvsagt positivt.**

– Det kommer til å bli mer forskning på samfunn og hvordan folk vil merke slikt som klimændringer og miljøgifter, sier hun.

Også ved de øvrige universitetene er trenden den samme. Stadig flere kvinner får stipendiat-jobber innen biologifagene, og de gjør det godt.

– Kvinner søker stipendiater med gode karakterer, og kommer inn. Dyktige kvinner kan komme til å sette fokus på en del andre problemstillinger enn menn, og deres forskning er god, sier professor Bjørn Munro Jenssen ved NTNU i Trondheim.

Yngre krefter

Ved Universitetet i Bergen er det en overvekt av kvinner som tar doktorgrad innen miljø, klima og fornybar energi.

– **Også meteorologi og geologi er fag som appellerer til kvinner, sier professor Peter M. Haugan ved UiB. Han mener det er en utfordring på få kvinner til å satse**

Fakta

■ Det ble i fjor gjennomført 1416 doktorgrads-disputaser ved de norske universitetene. Dette er 132 flere enn året før.

■ 722 kvinner og 732 menn tok doktorgrad, og kvinneandelen har økt merkbart de siste årene.

■ Antallet doktorander med ikke-norsk statsborgerskap øker også. I fjor ble hver tredje norske doktorgrad tatt av en utlending.

Kilde: NIFU

I FELT: Prøver av bunnsedimenter samles inn for å finne rester etter forsteinede smådyr. Catherine Stickley (tv), Linsey Wilson og Kari Skirbekk (bak) er alle polarforskere. Begge foto: Ole Magnus Rapp

på forskeryrket. I de faste forskerstabene ved universitetene har menn fortsatt flertall.

Professor i arktisk økologi Paul Wassmann ved UiT hilser alle nye forskere velkommen til de polare fagene, som han mener har behov for yngre krefter. Men han foretrekker en miks av menn og kvinner.

– I en forskergruppe er det best å være både menn og kvinner. Da favner man bredest, og kan få best resultat både faglig og sosialt, mener Wassmann.

Mer samfunnsnyttig

I Tromsø polare forskningsmiljøer er kvinner i flertall også som forskningsledere.

– Vår forskning kan bli mer samfunnsnyttig, med resultater som berører både enkeltmennesker og samfunnet, sier Eldbjørg Heimstad som er forskningsdirektør ved

Norsk institutt for luftforskning.

Flere forskere legger ikke skjul på at vi vet mye om isbjørn og sel. Nå må det forskes mer på menneskers gleder og sorg i et skiftende Arktis.

– Jeg ser for meg flere tverrfaglige samarbeidsprosjekt når kvinner skal forske eller lede forskning. Det er også bra at samfunnsforskere er på vei inn i de polare fagene, sier forskningssjef Anita Evensen ved Akvaplan-niva.

Nalan Koc er forskningsdirektør ved Norsk Polarinstittutt har ledet store forskningsprosjekter i nord.

– Det er flott at det kommer flere kvinnelige polarforskere til fagfeltet. Dette viser at utdanningsinstitutter har tatt dette på alvor og laget strategier som virker for å rekruttere kvinner til tradisjonell mannsdominerte fagfelt, sier Koc og etterlyser kvinnelige akademikere innen teknologi.

SETTER PREG: Antallet kvinner øker sterkt i norsk polarforskning, samt forskere og studenter fra utlandet. Her fra et tokt i Kongsfjorden på Svalbard. Foran fra venstre: Catherine Stickley, Storbritannia, Jung-Huy Kim, Korea, Margot Saher, Nederland og Mathieu Richaud, Frankrike. 2. rekke: Linsey Wilson, Skottland og Patrycja Jernas, Polen. Bak fra venstre: Noortje Dijkstra, Nederland, Arto Miettinen, Finland, Veronica Willmott Puig, Spania, Kari Skirbekk, Norge, Neloy Khare, India, Maartens Prins, Nederland, Paul Loubere, USA, Dorthe Klitgaard Kristensen, Danmark og Nalan Koc, Tyrkia.